

Revize Plaveb Čolka a Žabky a vodácké kompetence žabiček a vlčat

Revize stezek pro vlčata, světlušky a žabičky je v plném proudu. Podrobnosti a jak se případně zapojit se můžete dočíst v článku na křižovatce: [Nahlédni pod pokličku — komentuj — 1. stupeň Stezky pro vlčata a světlušky je připraven ke komentování!](#). Oproti novým skautským stezkám se nemění struktura stezky, je snaha maximálně využít ilustrace z původních sešitů, stejný zůstává i způsob plnění, výběr jednotlivých úkolů, potvrzování, ... Proto přechod z původních na nové stezky nebude náročný. Co se hlavně mění, jsou úkoly. Úkoly budou upravené na základě projevů kompetencí pro vlčata a světlušky a na základě připomínek z praxe. Na to se teď podíváme blíže.

Aby každý oddíl nemusel složitě vymýšlet, čeho všeho by při výchově měl dosáhnout, vznikl soubor 24 kompetencí pro skautskou výchovu (od světlušky/žabičky a vlčete až k roverovi a rangers). Kompetence nám říkají, na co všechno bychom neměli při oddílové činnosti zapomenout. Najdete je na Křižovatce na skaut.cz/kompetence-skautske-vychovy. Pro vodácké oddíly platí i další 4 kompetence, které jsme představili minulý rok při vydání nové stezky pro skauty a skautky.

Co je přesně třeba zvládat v každé věkové kategorii, definují tzv. projevy. Projevy kompetencí nám pomáhají určit, co by dítě v daném věku mělo umět. Napovídají, co je pro vlčata a světlušky či žabičky vhodné zařadit a co naopak nechat až na skautský věk (projevy vodáckých kompetencí skautů a skautek najdete v brožurě O vodáckých doplňcích skautské stezky na webu stezky: <https://stezka.skaut.cz/vice-pro-vedouci> nebo v Kapitánské poště 06/2019). Kromě určení hranic nám ukazují šíři skautské výchovy a na co vše se v ní zaměřit. Zároveň nám projevy kompetencí rovnou napovídají, jaký program v průběhu roku pro děti chystat a čemu se věnovat. Tomuto tématu se věnuje článek v současném čísle Skautingu *Co mají umět vlčata a světlušky?*. Přehled vodáckých kompetencí a projevů pro žabičky a vlčata najdete v následující tabulce:

Oblast	Podoblast	Kompetence	Projev (vlčata a žabičky)
Vodácké doplňky	Plavání	Je dobrým plavcem / dobrou plavkyní.	Uplave 25 m.
			Vyloví rukou předmět z hloubky, kde stačí po ramena. .
			Skočí do bezpečné vody po nohou.
			Zná zásady bezpečnosti při koupání a při plavbě. Umí přivolat pomoc.
	Kanoistika	Je zdatný vodák / zdatná vadačka. Vidí rizika při plavbě a předchází jim.	Umí pádlovat na obě strany. Ovládá základní povely. Ví, podle koho se pádluje, dokáže udržet rytmus pádlování.
			Umí vlézt z pramice do vody a zase do ní nalézt.
			Zná základní vodácké názvosloví.
			Zná základní vodácké vybavení a výstroj. Umí si sbalit správné oblečení a vybavení na vodáckou akci.
			Pomáhá s mytím lodě. Umí po plavbě uklidit pádlo a vestu.
	Bezpečnost a záchrana	Správně reaguje v krizových situacích při vodácké činnosti.	Při převržení lodě správně reaguje, drží pádlo, pomáhá se záchranou a vylitím lodi.
			Dokáže správně plavat v tekoucí vodě.
			Dokáže hodit házečí pytlík a chytit se ho v klidné vodě.
			Umí správně prakticky použít základní uzly. Umí bezpečně přivázat loď na klidné vodě.
	Vodní skauting, historie a příroda	Vnímá vodáckou činnost nejen jako sport, ale v širších souvislostech.	Má povědomí o Morseově abecedě a vlajkové abecedě.
			Seznamuje se s historií vodáků, vodních skautů a námořníků.
			Zajímá se o přírodu okolo vody a zkoumá ji.

Práci při vymýšlení, jak kompetence do programu zapojit, nám usnadní výchovné nástroje, zejména stezky, pro vlčata a žabičky plavby, pro benjamínky pěšinka a Roverský začátek pro rovery a rangers.

Dobrý oddíl pochopitelně může fungovat i bez toho, že by vědomě používal kompetence. Je však dobré vědět, že kompetence skautské výchovy existují a k čemu nám jsou dobré, zejména když používáme vlastní stezky nebo stezky nepoužíváme vůbec. Můžeme si tak zkontrolovat, že v programu nic nechybí, nebo zjistit, jestli je program pro žabičky a vlčata přiměřený. Na to je potřeba dávat pozor, např. nemá moc smysl učit dítě kormidlovat, když pořádně ještě neumí pádlovat na obě strany. Nebo učit dítě skákat šipku, když se ještě neodhodlalo skákat do vody po nohách.

S pomocí kompetencí můžeme také úkoly v plavbách upravit. Tady bude potřeba se podívat, ke které kompetenci a jejímu projevu se daný úkol váže, a upravit úkol tak, aby toto zůstalo zachováno. Ideální je upravit jen konkrétní část úkolu, např. vzdálenost uplavanou nebo uplutou na lodi apod.

Při vodácké činnosti je nutné dbát na psychickou bezpečnost členů a členek oddílu. Pokud se dítě bojí např. potopit hlavu, skákat do vody nebo projet šlajsnou, je potřeba s tím pracovat a tyto bloky odbourávat opatrně a postupně – „drsným přístupem“ se jen prohlubují a děti si je odnášejí až do dospělosti. Zvláštní péči si zaslouží také dítě po pro něj nepříjemném zážitku.

S dotazy se můžete na nás obrátit, stejně tak i v případě, že se chcete do revize plaveb zapojit a například je testovat v oddílech. Sledujte také Křižovatku, kde se plavby budou dále postupně zveřejňovat k širšímu komentování.

Kulda